

Leksjon 1 – Fra barn til voksen

Kjernefamilien – samfunnets hjørnesteinsbedrift

1 Spørsmål til teksten

Forslag:

- a) De har blant annet ønsket å holde oppe fødselsraten i Norge.
- b) Det var å bedre barnas situasjon, og å sikre at alle barn skulle få næringsrik mat.
- c) De er uenige om fordelingen av tid mellom mor og far, og om hvem som skal bestemme fordelingen.
- d) Tidligere var mor hjemme med barna, men nå samarbeider mor og far mer om oppfølgingen av barna (og om barneoppdragelse).
- e) Det har kommet en barnehagelov og en rammeplan for innholdet i barnehagene.
- f) En "hjørnesteinsbedrift" er en bedrift som er viktig for et samfunn, og på samme måte er familien viktig for hele samfunnet.

Tett inntil dagene

8 Spørsmål til teksten

Forslag:

- a) De kommer opprinnelig fra Kurdistan (i Tyrkia).
- b) Han er journalist.
- c) Fordi Güllü synes at hun var så gjestfri og flink til å lage mat.
- d) Fordi han ville at hun skulle hilse på venninna hans, og han ville vise moren hvor han pleide å spise.
- e) Fordi moren ikke hadde lyst. Hun mente at hun ikke hadde noe å snakke med kollegaene hans om.
- f) Hun syntes at familien Wallenberg hadde dårlig smak.
- g) Hun sa at det hadde vært en lærerik dag, en av de beste dagene i livet hennes.
- h) Fordi han har dårlig samvittighet for moren. Han føler at han har gjort for lite for å være sammen med henne, og nå er det for sent. Hun ligger for døden.

10 Feilkonstruksjoner

Boka handler **om** en kvinne som **ble** født i Kurdistan.

Mor syntes at **bygningene var** stygge.

Jeg **tenker ofte** at **jeg burde** ha vært mer aktiv.

Hun ville gjerne treffe **avisvennene** mine, men **hun skammet** seg. / (Hun ville gjerne treffe **mine avisvenner**, men **hun skammet** seg.)

Mor likte å **gå** på restaurant og **spise** børeke.

Hun **kan ikke forstå** at de små dyrene smaker så **godt**.

Det hadde vært en lærerik **dag** med sønnen, syntes Güllü.

Etter noen **minutter** slappet **hun** av og koste seg på restauranten.

Grammatikk

G1 Ubestemt eller bestemt form?

a) meningene, b) navnene, c) mor, d) mål, e) tiltakene, f) politikere, g) diktene, h) vegger, i) gitar, j) vinduer, k) Besteforeldrene (kan også være: Besteforeldre = mer generelt, ubestemt form brukt på denne måten kalles "generisk bruk" og henviser til "ideen" om tingen. Andre eksempler er: Sauer spiser gress. Barn må ikke leke i veien.), l) fedre, m) vafler, n) barna

G2 Ubestemt artikkel eller ikke?

a) - / en/ei, b) en, en, c) -, en, d) -, e) en, -, f) -

G3 Gradbøying

a) vanskeligere, b) våteste, surt, kaldt, c) yngst, d) kortere, e) største, eldste, f) høye, tykkere, g) eldst, dyreste/dyre, billigste/billige, h) god, beste

G4 Substantiverte adjektiv

ung: de unge / unge, unge, unge

voksen: voksne, voksen, de voksne / voksne

ansatt: ansatte, de ansatte, de ansatte, ansatte / de ansatte, ansatte

fattig: fattige, de fattige

Leseforståelse

A: Rett svaralternativ

1) større grad, 2) fristelser, 3) holder på, 4) variere, 5) løse opp, 6) mener, 7) så lett, 8) unge, 9) viktig, 10) heller, 11) enn, 12) øker, 13) føre til, 14) til

B: Spørsmål til teksten

Forslag:

- a) Man blir mer selvstendig og uavhengig av foreldrene.
- b) Det stilles store forventninger til dem, både fra media og fra skolen.
- c) Alle voksne som ønsker det, (for det er en frivillig organisasjon).
- d) Å forebygge og forhindre konflikter og unødvendige voldsepisoder om kvelden/natten ute på byen.
- e) At alle familier må finne ut hva som er rett for dem.
- f) Fordi de ikke ser ut som om de er så gamle som alderen sier. De er friske og i god form.
- g) Stortinget har vedtatt en ny pensjonsordning, og det har blitt bygd flere alders- og sykehjem.
- h) Det blir sagt i teksten at besteforeldre er så friske og raske at de kanskje heller vil reise og se seg rundt enn å passe på barnebarn.

Parsetninger

- 1 glad for
- 2 nesten
- 3 små
- 4 mest populære
- 5 god film (NB: 'god' er riktig svar på grunn av 'beste' i A-setningen)
- 6 løpet av
- 7 hadde på
- 8 den beste maten
- 9 vonde hendene sine
- 10 den varmeste
- 11 best av kjøtt
- 12 flinkeste
- 13 og flere
- 14 vare på (Et alternativ kunne være 'hånd om'. Det passer når vi snakker om mennesker eller dyr, men det er ikke så idiomatisk når vi snakker om ting.)
- 15 god oppdragelse
- 16 uenighet
- 17 yngre enn Arne
- 18 enn de gjør / enn det de gjør
- 19 legger vekt
- 20 mening om

Lytteøvinger

L1 – Korte samtaler og meldinger

Samtale 1: Mannens kone har født etter terminato.

Samtale 2: Gutten overlevde ulykken.

Samtale 3: Kvinnen bestemmer seg for å velge et mer uvanlig navn.

Samtale 4: Mannen har mye å gjøre.

Samtale 5: De har en hektisk hverdag.
 Samtale 6: Fordi han ikke får hjelp.
 Samtale 7: Det har blitt færre voldsepisoder.
 Samtale 8: Den eldre kvinnen var hjemmевærende.
 Samtale 9: De skal bli pappaer.
 Samtale 10: Sandra har ikke vaskemaskin.
 Samtale 11: Mannen synes at Laila har rett.
 Samtale 12: Fødselsraten har økt på landsbasis.
 Samtale 13: Erna har det bra.
 Samtale 14: Kvinnen er opptatt av aldersgrenser.
 Samtale 15: Kvinnen er oppgitt over Lars og Amanda.

L2 – Hvem, hva, hvor?

Samtale A

	De snakker om ei bok de har lest.
x	Agnes får besøk på lørdag.
x	De to kvinnene har voksne barn.
	Lovise har ikke barn.
x	Begge to har barnebarn.
x	Både Lovise og Agnes pleide å lese høyt for barna sine da de var små.
x	Lovise liker ikke at barnebarna krever så mye av foreldrene.
	Agnes og Lovise synes dagens foreldre må stå på mer for ungene sine.
x	De to kvinnene har lagt merke til at barndommen blir stadig mer organisert.
x	Agnes tror både foreldre og barn har det for hektisk.
	Lovise synes dagens barn får altfor mye godteri.

Samtale B

Forslag:

- Han vil fortelle at han og kona eller samboeren venter barn. / Han vil fortelle faren at faren skal bli bestefar.
- De har vært på ultralyd.
- Han vil vite hva barnet skal hete, og om de kommer til å kalle opp barnet etter noen i familien.
- Han synes det er fint, men langt, og at det kanskje er litt rart med et uvanlig fornavn og et veldig vanlig etternavn.
- Han gir faren rett og sier at de må tenke litt mer på det.

L3 – Natteravnene

Oppgave A: Spørsmål

Forslag:

- Fordi han arbeider frivillig som natteravn, og det er temaet for dagens program.
- Å forebygge voldsepisoder, særlig blant unge, i helgene på kvelds- og nattetid, særlig i sentrum i store byer.
- I Karlstad i Sverige.
- Siden begynnelsen av 1990-tallet. / Siden 1990.
- Han var innblandet i en slåsskamp og kom på sykehuset. / ... og ble alvorlig skadet.
- Han var fortvilet, og han var usikker på hva han skulle gjøre. / Han følte at han måtte gjøre noe, så han ble med i Natteravnene.
- Nei.
- Nei.
- Det er det ingen som husker. / Otto vet ikke hva den dreide seg om, og han tviler på om sønnen husker det heller.
- Hvem som helst som er voksen.